

Socialdepartementet

Vår referens/dnr:

106/2018/IBE

s.remissvar@regeringskansliet.se

Er referens/dnr:

S.sf@registratorregeringskansliet.se

S2018/01589/SF

2018-06-18

Remissvar

Översyn av grundskyddet för pensionärer – inriktning för ett nytt grundskydd (Ds 2018:8)

Svenskt Näringsliv har efter påpekande till Socialdepartementet givits möjlighet att yttra sig över promemorian Översyn av grundskyddet för pensionärer – inriktning för ett nytt grundskydd. Promemorian innehåller bland annat förslag på förändringar som kommer att förändra arbetsmarknadens funktionssätt genom påverkan på incitamentet till arbete. Detta tillsammans med förslag på förändringar vad avser hanteringen av tjänstepensionsförsäkringar, inklusive kollektivavtalsbundna, där Svenskt Näringsliv är en av de centrala avtalsparterna tillsammans med LO och PTK för pensionsplanerna Avtalspension SAF-LO och ITP, gör det anmärkningsvärt att inte Svenskt Näringsliv återfanns på förteckningen över remissinstanser.

Utredningen betonar att förslagen utgör ett paket och att det ska "ses som en föreslagen inriktning för grundskyddet" (sid 154) där nivåer som anges är exempel som kan sättas både högre och lägre. Vidare menar utredningen att det går att genomföra delar av paketet men att det får effekter på arbetsincitamenten liksom nivån på grundskyddet. Otydligheten kring vad utredningen egentligen förespråkar och det faktum att promemorian helt saknar förslag till författningstext gör det svårt att kommentera förslagen, särskilt som Svenskt Näringsliv fått kort tid på sig för det. Eftersom utredningen föreslår att ett flertal frågor bör utredas vidare och då det redan är klart att en ytterligare utredning ska tillsättas kring grundskyddet förutsätter Svenskt Näringsliv att det kommer att ges möjlighet att återkomma med synpunkter på färdiga förslag.

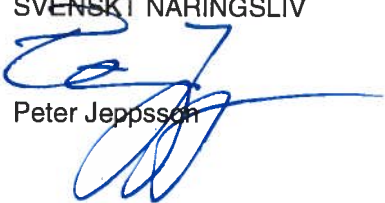
Utredningen för i promemorian ett resonemang kring effekterna av åtgärder i grundskyddets olika delar som är intressanta och den belyser att motsatsförhållandet mellan incitamenten till arbetet och förstärkt grundskydd är uppenbart. Vid den diskussion som pågår sedan några år tillbaka kring ålderspensionssystemet har en av de centrala frågorna varit hur ett längre arbetsliv ska åstadkommas så att det totala arbetskraftsutbudet ökar. I den remitterade promemorian finns ytterst begränsade förslag, om några, som ger incitament som skulle bidra till att uppnå detta mål. Vi har förståelse för att någon form av avräkning bör finnas, men de föreslagna reduceringarna av garantipension respektive bostadstillägg vid

förekomst av andra inkomster - inklusive arbetsinkomster innebär minskade drivkrafter att öka sitt arbetskraftsutbud för de grupper som har haft inga eller låga inkomster jämfört med dagens regelverk.

I promemorian lämnas förslag om avräkning av tjänstepension gentemot garantipension och bostadstillägg. I detta avseende är det värt att särskilt notera att de flesta avtalsområden på arbetsmarknaden, utöver de ordinarie avsättningar som sker i respektive plan, numera också valt att i avtalsförhandlingar reglera högre pensionsavsättningar inom befintligt löneutrymme. Detta har skett då parterna på dessa områden identifierat behov av möjliggöra mer flexibel avgång som möjliggör ett förlängt arbetsliv. En konsekvens av de föreliggande förslagen i promemorian är att personer som arbetar inom dessa avtalsområden, men har ett relativt sett lägre intjänande av inkomst- respektive tjänstepension, kommer att erhålla en dubbel avräkning avseende pension. Detta kommer att ske dels genom att arbetstagarnas lagstadgade pension blir reducerad pga ett lägre inkomstunderlag, dels i form av en avräkning av garanti- respektive bostadstillägg pga ett relativt sett högre tjänstepensionsintjänande. Svenskt Näringsliv avstyrker därför dessa förslag.

I debatten kring ålderspensionerna och nivån på dessa i förhållande till garantipension har uttrycket "respektavstånd" använts. Uttrycket försöker definiera vilken skillnad i nettoinkomst efter ålderspensionering som är rimlig mellan en person som har ett långt arbetsliv bakom sig och en person som aldrig haft någon inkomst av tjänst. Beräkningar av AMF utifrån de i denna promemoria föreslagna höjningarna i garantipension, bostadstillägg och äldreomsorgsstöd visar att skillnaden i nettoinkomst mellan två personer, där den första personen arbetat i fyrtio år med en månadslön på 25 000 kronor och där den andra personen som helt saknar tjänsteinkomster, är endast 833 kronor/månad netto. Detta är inte ett tillräckligt stort respektavstånd.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Peter Jeppsson